

Agatha
Christie

**QƏHVƏYİ
KOSTYUMLU ADAM**

Tərcüməçi:
Həbib Həbibov

qanun nəşriyyatı

Agatha
Christie

**THE MAN IN THE
BROWN SUIT**

Aqata Kristinin “Qəhvəyi Kostyumlu Adam” əsəri oxucuları sirr, macərə və həyəcan dolu bir hekayəyə aparır. Gənc və macərə axtarışında olan Anna Beddingfild təsadüfən Londonda müəmmalı bir hadisənin şahidi olur. Bir adam metroda qəfil yıxılaraq ölür, amma Anna bunun sadəcə bir bədbəxt hadisə olmadığını hiss edir.

Hadisə yerində tapılan bir kağız parçası onu Cənubi Afrikaya aparacaq bir ipucuya çevrilir. Burada Anna özünü intriqlar, qətlər və casusluqla dolu təhlükəli bir səyahətin ortasında tapır. Sirlər içində gizlənən “qəhvəyi kostyumlu adam” kimdir və onun bu hadisələrdəki rolu nədir?

Kristinin bu romanı yalnız detektiv janrının deyil, həm də macərə və romantikanın ən yaxşı elementlərini birləşdirir. “Qəhvəyi Kostyumlu Adam” oxucuları son səhifəyə qədər maraqla tutacaq, gözlənilməz dönüşlərlə dolu klassik bir əsərdir. Bu kitab hər kəsə gizli sirləri və möhtəşəm hekayələri sevənlər üçün mükəmməl bir seçimdir.

Agatha Christie

THE MAN IN THE BROWN SUIT

Aqata Kristi

QƏHVƏYİ KOSTYUMLU ADAM

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2025, 336 səh.

Janr: detektiv

Yaş qrupu: 13+

Ölçü: 130x200 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 13.12.2024

Naşir: Şahbaz Xuduğlu

Tərcüməçi: Həbib Həbiboglu

Redaktor: Cəlil Cavanşir

Korrektorlar: Səidə İsmayıl
Yeganə Kərimzadə

Mətn dizaynı: Pərvanə Şahin

Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı

İstanbul Copyright Awards-ın qalibi

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pr., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212-42-37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.fb.com/Qanunpublishing

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-586-19-0

© Qanun Nəşriyyatı, 2025

The Man in the Brown Suit™ is a trade mark of Agatha Christie Limited and Agatha Christie® and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.

Copyright © 1924 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

www.agathachristie.com

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları

Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə

nəşri "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

Proloq

Parisi fəth edən rus rəqqasəsi Nadina alqış sədaları altında dəfələrlə təzim edirdi. Onun qıyıq qara gözləri getdikcə daha da qıyılır, parlaq qırmızı dodaqları yüngülcə yuxarıya doğru dartılırdı. Pərdə xışıltı ilə enib mavi və qırmızı rəngli möcüzəvi dekorasiyaları gizlədəndə vəcdə gəlmiş tamaşaçılar hələ də öz minnətdarlıqlarını səs-küylə ifadə etməkdəydilər. Rəqqasə özünün mavi-çəhrayı rəngli geyimini yellədərək səhnəni tərk etdi. Səhnə arxasında onu teatrın saqqallı direktoru sevinclə qucaqladı:

– Əla, balaca, əla! – o qışqırdı. – Bu gün sən özünü də ötüb-keçdin.

O, qızın hər iki yanağından cəsarətlə öpdü.

Madam Nadina artıq vərdiş etdiyi təriflərə diqqət vermədən soyunma otağına keçdi. Orada da çoxsaylı çiçək dəstələri səliqəsiz şəkildə yığılmış, asılqanlardan futuristik naxışlı paltarlar asılmışdı. Hədsiz çiçək qoxusu və digər ətirlərin təsirindən hava isti və şirin idi. Kostyum ustası Janna dayanmadan çərənləyərək və qeyri-səmimi komplimentlər yağdıraraq sahibəsinə qulluq edirdi.

Qapının döyülməsi onun tərifi selini kəsdi. Janna qapını açmağa getdi və vizit kartı ilə qayıtdı:

– Madam qəbul edirmi?

– Ver, baxım.

Rəqqasə yorğun halda əlini uzatdı, amma kartda qraf Sergey Pavloviçin adını görəndə gözlərində maraqlı qığılcımları parladi:

– Onu qəbul edirəm. Solğun-sarı rəngli penüarımı¹ ver, özü də cəld ol. Qraf gələndə sən çıxarsan.

– Bien², madam.

Janna dolabdakı incə əl işi olan penüarı gətirdi. Nadina onu geyindi və oturdu, nə fikirləşdisə, gülümsünərək uzun ağ barmaqlarını yavaşca tualet stolunun şüşəsinə döyəclədi.

Qraf çox gözlətmədi. Ortayaşlı, qamətli, şık geyimli, çox solğun və son dərəcə yorğun görünüşlü adam idi. Onun sifətində cəlbedici olan heç nə yox idi və əgər maneraları olmasaydı, onu bircə dəfə görməklə sonra yenidən tanımaq çətin olardı. O, hədsiz nəzakətlə rəqqasənin əlinə doğru əyildi.

– Madam, sizi görməyimə çox şadam.

Bu, Jannanın qapını örtənə qədər eşitdiyi yeganə söz idi. Nadina qonaqla təklidə qalandan sonra təbəssümü hiss olunmaz dərəcədə dəyişdi.

– Biz həmyerli olsaq da, düşünürəm ki, rusca danışmayacağıq, – Nadina dedi.

– İkimiz də rusca bircə söz belə bilmədiyimizdən, bu daha ağılabatan olardı, – qonaq razılaşdı.

¹ Peignoir (ing.) – nazik, şəffaf parçadan hazırlanan qadın üst geyimi, xalat. (Red.)

² Yaxşı (fr.)

Onlar ingiliscəyə keçdilər və qraf maneralarına son qoydu. Çöldən kimsə onları eşitsəydi, bu dilin onun doğma dili olmadığına şübhə etməzdi. Doğrudan da, o nə vaxtsa London muzik-hollunda artist-transformator kimi işə başlamışdı.

– Bu gün siz böyük uğur qazandınız, – qraf dedi. – Təbrik edirəm.

– Bununla yanaşı, halım da pozulub, – Nadina qeyd etdi. – Vəziyyətim əvvəlki kimi deyil. Müharibə zamanı mənə qarşı yaranmış şübhələr hələ də dağılmayıb. Daim məni izləyirlər.

– Axı sizə qarşı heç vaxt casusluq ittihamı irəli sürülməyib?

– Sürülməyib. Çünki bizim şef planlarını çox ehtiyatla tərtib edir.

– Yaşasın “polkovnik!” – qraf gülümsəyərək dedi. – Yeri gəlmişkən, sarsıdıcı bir yenilik – o, istefaya hazırlaşır. İşdən gedir! Hansısa bir doktor, qəssab, yaxud suçəkən...

– Ya da hansısa bir başqa iş adamı, – Nadina yekunlaşdırdı. – Bu bizi təəccübləndirməməlidir. Axı “polkovnik” həmişə əsl iş adamı olub. O, cinayətləri, məsələn, çəkmə istehsalı kimi, hərtərəfli hazırlayırdı. Özü kölgədə qalaraq bütün sahələrə aid işləri uğurla düşünüb yalnız onun bacara bildiyi yüksək səviyyədə aparır. Qiymətli daş-qaşların oğurlanması, saxtakarlıq, casusluq (bunlar müharibə dövründə çox sərfəli olur), diversiya, qətl – onun məşğul olmadığı bir sahə tapmaq çətinidir. Müdriklər müdriki olan o harada dayanmaq lazım olduğunu bilir. Oyun artıq təhlükəli olanda incə şəkildə böyük varidatla aradan çıxır!

– Hmm! – qraf fikirli halda dedi. – Bu bizim hamımız üçün çox kədərli dir. Axı biz işsiz qalırıq.

– Amma bizimlə mütləq hesablaşacaqlar, həm də səxavətlə!

Onun danışıq tonundakı güclə hiss olunan istehza qrafı məcbur etdi ki, diqqətlə ona baxsın. O öz fikirlərinə uyğun gülümsəyirdi və onun təbəssümündəki fərqlilik qrafda mara q oyadırdı. Ona görə də diplomatik şəkildə davam elədi:

– Bəli, “polkovnik” həmişə səxavətli ağa olub. Uğurun sirri də bunda və əvvəlcədən müvafiq bir “günah keçisi” tapmaqdadır. Böyük ağıl, şübhəsiz ki, böyük ağıldır! Onlar həm də “Əgər təhlükəsizlik qarantı ilə nə sə əldə etmək istəyirsənsə, bunu təkbaşına icra etmə!” prinsipinə sadıq olur. Bizim hər birimiz bu iş qulaqlarımıza qədər bulaşmışıq və tamamilə onun təsiri altındayıq. Amma bizim heç birimizin ona güzəştə getməli bir şeyimiz yoxdur.

O, pauza verdi, sanki Nadinanın nə isə bir etiraz edəcəyini gözləyirdi, amma qız öz fikirlərinin təsiri altında gülümsəməyə davam edərək susurdu.

– Bizim heç birimiz... – o, fikirli halda davam elədi. – Hər halda, bilirsiniz ki, bu qoca mövhumatçıdır. Mənə məlum olduğuna görə, uzun illər əvvəl o, öncəgö rən bir qadının yanına gedib. Qadın onun taleyinə baxıb və uğurlardan xəbər versə də, həyatının bir qadın tərəfindən pozulacağını deyib.

Bu dəfə qrafın sözləri onu maraqlandırdı. Qadın səbirsizliklə qrafa baxdı.

– Qəribədir, çox qəribədir! Deyirsiniz ki, qadın tərəfindən pozulacaq?

O gülümsədi və çiyinlərini çəkdi:

– Əlbəttə, yaqın ki, o, təqaüdə çıxanda evlənəcək. Bu qadın da yüksək təbəqədən olan hansısa gözəl olacaq və milyonlarını qazandığı müddətdən daha tez xərcləyəcək.

Nadina başını yellədi:

– Yox, yox, iş bunda deyil. Mənim dostum, qulaq as, sabah mən Londona gedirəm.

– Bəs sizin buradakı kontraktınız?

– Mən yalnız bir gecə olmayacağam. Həm də mən kral ailəsi kimi, məxfi gedirəm. Fransanı tərkləməyimi heç kəs bilməyəcək. Bəs niyə getdiyimi bilirsinizmi?

– Çətin ki, məmnunluğunuz üçün gedəsiniz, həm də ilin bu vaxtında. Yanvar zəhlətökən aydır. Dumanlar ayı. Ola bilsin ki, xeyriniz üçün gedirsiniz, eləmi?

– Tamamilə doğrudur, – o qalxdı və Nadinanın qarşısında durdu, onun bədəninin hər bir xətti qürur və təkəbbürlə dolu idi. – Siz indicə dediniz ki, bizim heç birimizin şefə güzəştə gedəcək bir şeyimizin olmadığını hesab edirsiniz. Səhv edirsiniz. Mən belə bir şeyin olduğunu hesab edirəm. Mən qadınam, düşüncə və cəsarət nümayiş etdirmişəm – bəli, ona kələk gəlmək üçün cəsarət lazımdır. Siz “De Birs” almazı barədə işi xatırlayırsınız?

– Bəli. Kimberlidə, müharibənin lap başlanğıcında, eləmi? Düzdür, mənim o işlə heç bir əlaqəm yoxdur və onun detallarını heç vaxt eşitməmişəm, amma onu bilirəm ki, həmin iş hansısa səbəbdən bağlanmışdı, düzdürmü? Qənimət isə əla olmuşdu.

– Yüz min funt sterlinq dəyərində olan daş. Biz bunu ikilikdə etdik, əlbəttə ki, “polkovnik”in göstərişi ilə. Məhz onda öz şansım yarandı. Plan almazları Cənubi Afrikadan gətirən iki gənc kəşfiyyatçı təsadüfən Kimberlidə görünən kimi almazları dəyişdirməkdən ibarət idi. Bu zaman şübhə onların üzərində qalacaqdı.

– Çox ağıllı plan imiş, – qraf təqdiredici tərzdə qeyd etdi.

– “Polkovnik” həmişə ağıllı hərəkət edir. Mən öz rolumu sona çatdırdım... Lakin “polkovnik”in nəzərdə tutmadığı başqa bir şey də etdim. Mən bir neçə Cənubi Afrika daşını saxladım – onların bir-ikisi elə nadir idi ki, “De Birs”dəkilərin əlindən keçmədiyini asanca sübut etmək mümkün idi. Bu almazlar mənim əlimdə olduğundan, hörmətli şefim də mənim tam hakimiyyətim altındadır. Həmin iki gənc bəraət aldıqdan sonra şübhə onun üzərində olacaq. Bütün bu illər ərzində mən susmuşdum, ehtiyatda silahımın olmasını bilməyim mənə kifayət idi, amma indi vəziyyət dəyişib. Mən öz dəyərimi almaq istəyirəm və bu dəyər heyrətamiz dərəcədə qiymətli olacaq.

– Təəccüblüdür, – qraf dedi. – Yəqin ki, siz o almazları hər yerdə özünüzlə gəzdirirsiniz?

O, gözlərini dağınıq otaqda ehtiyatla gəzdirdi.

Nadina sakitcə güldü:

– Belə fərziyyə irəli sürmək nəyə lazımdır? Axmaq deyiləm. Almazlar elə təhlükəsiz yerdədir ki, onları orada ax-tarmaq heç kəsin ağına gəlməz.

– Sizi heç vaxt axmaq hesab etməmişəm, əzizim, lakin onu da qeyd etməyə cəsarət edirəm ki, sizin cürətinizin sərhədi məntiqsizlikdir. Bilirsiniz ki, “polkovnik” şantaj olunmasına imkan verən adamlardan deyil.

– Ondan qorxmuram, – qadın güldü. – Nə vaxtsa yalnız bircə adamdan qorxmuşam ki, artıq o da ölüdür.

Qraf maraqla ona baxdı:

– Onda onun da dirilməyəcəyinə ümid edək, – qayğısız halda dedi.

– Siz nə demək istəyirsiniz? – rəqqasə qəfildən qışqırdı.

Qraf ona bir az təəccüblə baxdı:

– Mən yalnız onu demək istəyirəm ki, həmin ölünün dirilməsi sizi çətin vəziyyətdə qoyardı.

– Axmaq zarafatdır, – o, yüngülləşmiş halda nəfəsini dərdi. – Ah, o, həqiqətən də, ölüdür. Müharibədə öldürülüb. Bu adam bir vaxtlar... Məni sevirdi.

– Cənubi Afrikada?

– Bəli, əgər bilmək istəyirsinizsə, Cənubi Afrikada.

– Ora sizin vətəninizdir, eləmi?

O, başını tərpətdi. Onun qonağı qalxdı və əlini şlyapasına uzatdı.

– Bəli, – qraf qeyd etdi, – siz öz işinizi hamıdan yaxşı bilirsiniz, amma mən sizin yerinizdə olsaydım, məyus olmuş sevgilimdən daha çox, “polkovnik”dən ehtiyat edərdim. “Polkovnik” elə insandır ki, ona lazım olan qədər qiymət verməmək mümkün deyil.

O, nifrətlə güldü: